

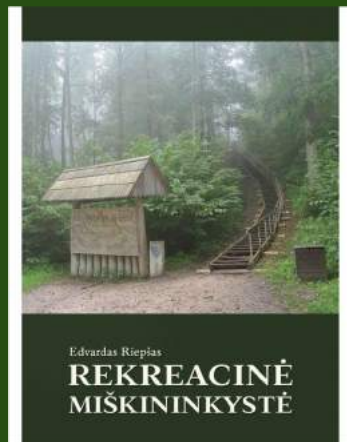
An aerial photograph of a calm lake surrounded by a dense, lush green forest. The water reflects the surrounding trees and the sky. The text is overlaid on the image.

Lietuva miškų turizmo kraštas

Turizmo ir rekreacijos
sektoriaus vizija

ATSTOVAI

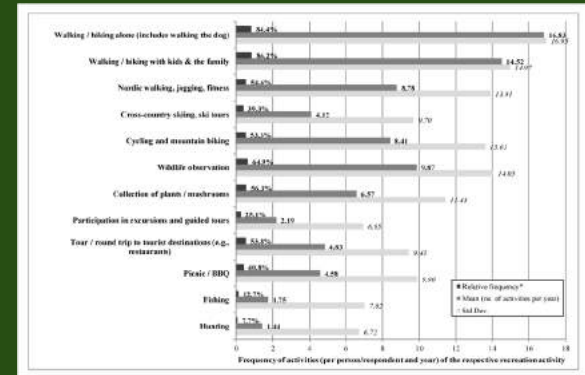

PROBLEMA

Lietuvos rekreacinis potencialas sparčiai naikinamas dėl intensyvios ūkinės veiklos. Dėl netinkamo planavimo miškai aplink rekreacines teritorijas ir objektus nėra apsaugoti.

Siekiant sėkmingai vystyti miškų turizmą, labai trūksta VALSTYBINIO RYŽTO ir rekreacinio potencialio, sveikatingumo ir kitų susijusių tyrimų.

KLIMATO KAITOS ir BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS NYKIMO ir SVEIKATOS KRIZIŲ kontekste turime rinktis kitą kryptį - ekologinį turizmą ir naujas žaliasias darbo vietas.

Turizmas?

Kokia kryptimi einame - į kokią ateitį investuojame?

Miškų poveikis sveikatai ir sveikatos turizmas

Pasauliniame sveikatos indekse LIETUVA atsidūrusi prie nesveikiausių pasaulio šalių - 12-oje iš 191 vietų. Pagrindiniai sveikatos iššūkiai - depresija ir kraujospūdžio problemos, širdies ligos.

Miško terapija yra veiksminga priemonė, skirta suaugusiųjų depresijos lygiui slopinti. (Insook Lee et. al 2017)

Keturias valandas savaitgalį praleidus miške - antivėžinių lastelių ženkliai padaugėja visai likusiai savaitei.

Psichikos ir elgesio sutrikimų rehabilitacijų miškuose poveikis pastebimas jau po vienetinių apsilankymų. (Sonntag-Öström et al. 2015)

Geresni KOGNITYVINIAI ir verbaliniai gebėjimai (Yildirim/Akamca 2017, Eaton 2000),

Lietuva atsidūrė tarp nesveikiausių pasaulio šalių – įvardintos didžiausios mūsų sveikatos bėdos

LRTN
2020.04.08 16:50

Biologinės įvairovės svarba

Vokietijos integruotų biologinės įvairovės mokslinių tyrimų centro (angl. German Centre for Integrative Biodiversity Research) tyrėjai padarė išvadą, kad **biologinė įvairovė ne mažiau svarbi mūsų emocinei gerovei nei finansinis saugumas. 14 papildomų paukščių rūšių pasitenkinimą gyvenimu pagerina taip pat, kaip 124 papildomi eurai kas mėnesį.**

Helsinkio universiteto aplinkosaugos mokslininkų Marjos Roslund ir Aki Sinkkoneno atliko eksperimentą, kai **vaikų darželiuose buvo atkurta natūrali miško bioįvairovė** - paklota natūrali veja ir pasodinta įvairių žemaūgių miško augalų, tokių kaip viržiai ir mėlynių krūmeliai, vaikams buvo leista rūpintis augalais, pasodintais nedidelėse pakeltose lysvėse. Vėliau nustatyta, kad **per labai trumpą laiką vaikų žarnyne ir ant odos esančių bakterijų įvairovė pasikeitė į gerąją pusę**, vaikai buvo sveikesni.
(<https://advances.sciencemag.org/content/6/42/eaba2578>)

TENDENCIJOS

- Augantis vietinis turizmas
- Sveikatos turizmas
- Eko turizmas
- Naujų potyrių gamtoje poreikis
- Naujos darbo vietos - Gamtos gidai

Gydomasis - rekreacinis miškas

Lietuvoje NETURIME teritorijų, kuriuose būtų užtikrinamas rekreacijai tinkamų miškų išsaugojimas ir gera ekologinė būklė.

Mūsų tikslas - išsaugoti unikaliausius ir didžiausią REKREACINĘ vertę turinčius miškus Ir sukurti dideliu gamtiniu ir sveikatingumo potencialu pasižyminčias rekreacines teritorijas.

Gydomojo miško potencialas ir galimybės

Rekreacinėje miško teritorijoje pagal poreikį organizuojamos ir vystomos veiklos: Miško terapijos seansai, bendradarbiavimas su sveikatos institucijomis - terapijos vystymas, fizinės veiklos skatinimas, pažintinės edukacinės veiklos, užsienio partnerių ir specialistų pritraukimas.

Tai geriausias pavyzdys kitiems privačių miškų savininkams bei įmonėms, kaip galima kitaip išnaudoti miško potencialą, sumažinti savo CO2 pėdsaką ir apsaugoti Lietuvos miškus!

Miško potencialas turizmui

“Mūsų natūralūs miškai, vaizdingi kraštovaizdžiai yra viena iš labiausiai paminėtų turistų apsilankymų Europoje priežasčių.”

Išbandytos veiklos

■ Neužsiėmiau / neužsiėmsiu šia veikla ■ Užsiėmiau / užsiėmsiu šia veikla ■ Užsiėmiau šia veikla neplanuotai / spontaniškai

KLAUSIMAS: KURIOJE IŠ ŠIŲ VEIKLŲ, JEI TOKIŲ BUVO, JŲ DALYVAVOTE AR DALYVAUSITE VIZITO LIETUVOJE METU? AR VEIKLA, KURIOJE DALYVAVOTE, BUVO NEPLANUOTA / SPONTANIŠKA?

	Atvykusių turistų skaičius tūkst. ¹	Atvykusių turistų kelionių skaičius tūkst. ¹	Atvykusių turistų nakvynių skaičius tūkst. ¹	Atvykusių turistų išlaidos mln. EUR ¹
2020	527,0	936,7	3 645,8	351,5
2019	1 738,1	2 874,9	11 720,1	977,8
2018	1 546,7	2 824,8	11 635,2	955,4
2017	1 384,7	2 523,3	10 818,5	871,5
2016	1 245,5	2 295,9	9 961,7	806,4

Paklausa didesnē nei pasiūla

Aukštaitija

Palapinė Wandeerer Glamping

Gamtos kampelis ant Neris upės kranto

Aukštaitija

Palapinė Asalų tipai

Poilsis gamtoje Aukštaitijos nacionaliniame parke

Aukštaitija

Kupolas Asalų kreminis kupolas

Poilsis gamtoje Aukštaitijos nacionaliniame parke

September 2021							Today
Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat	
29 Užimta Užimta	30 Užimta Užimta	31 Užimta Užimta	1 Užimta Užimta	2 Užimta Užimta	3 Užimta Užimta	4 Užimta Užimta	
5 Užimta Užimta	6 Užimta Užimta	7 Užimta Užimta	8 Užimta Užimta	9 Užimta Užimta	10 Užimta Užimta	11 Užimta Užimta	
12 Užimta Užimta	13 Užimta Užimta	14 Užimta Užimta	15 Užimta Užimta	16 Užimta Užimta	17 Užimta Užimta	18 Užimta Užimta	
19 Užimta Užimta	20 Užimta Užimta	21 Užimta Užimta	22 Užimta Užimta	23 Užimta Užimta	24 Užimta Užimta	25 Užimta Užimta	
26 Užimta Užimta	27 Užimta Užimta	28 Užimta Užimta	29 Užimta Užimta	30 Užimta Užimta	1 Užimta Užimta	2 Užimta Užimta	

2021 OCTOBER							2021 NOVEMBER						
MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU
				01	02	03		01	02	03	04	05	06
04	05	06	07	08	09	10		08	09	10	11	12	13
11	12	13	14	15	16	17		15	16	17	18	19	20
18	19	20	21	22	23	24		22	23	24	25	26	27
25	26	27	28	29	30	31		29	30				

Pietų Korėja

Įgyvendinamas ambicingas Nacionalinis miškų planas – „sukurti žaliają gerovės valstybę“.

Platus miškų paslaugų išvystymas: vaikų darželiai miškuose (147), miškų edukaciniai centrai (9), poilsio miškai (166), gydantys miškai (47)
(Prof. Dr. Won Sop Shin, Pasaulinė konferencija „Miškai visuomenės sveikatai“, 2019 m. gegužės 8-11d.)

Jangseong Healing Forest sulaukia 2-3 tūkst. lankytojų per mėnesį.

Kasdien lankosi pacientų grupės, onkologiniai pacientai, nuo alergijų kenčiantys vaikai ir pan.

Pietų Korėjos Miško agentūra (Forest Agency) stato 100 mln. dolerių vertės miško terapijos centrą, kuriame įrengtas priklausomybių ligų reabilitacijos centras, basakojų takas, vaistažolių sodas ir pan., aplink centrą miškuose įrengta 50 km takų.

MIŠKO TERAPIJOS BAZĖS, JAPONIJA

- 1982 m. Nacionalinė miškų sveikatingumo programa.
- Šešiasdešimt sertifikuotų valstybinių miško terapijos bazių.
- Nuo 2,5 iki 5 milijonų žmonių kasmet eina miško takais.

VOKIETIJOS GYDOMIEJI MIŠKAI

Tarptautinė miško terapijos sąjunga
“Biocon valley”

Heringsdorf 187 ha terapinis miškas

10 kart didesnė finansinė vertė nei medienos
išgavimas

NORVEGIJOS GAMTOS LIGONINĖS

„Friluftssykehuset” ligoninių patalpos gamtoje, kuriose siūlomas fizinis ir psichologinis gydymas ir atsipalaidavimas pacientams, patiriantiems chronišką stresą.

SUOMIJA

- Išaugęs lankymas miškuose - penki nauji nacionaliniai parkai.
- Trigubinamos esamų parkų teritorijos
- „Forestmind“ yra Suomijoje labai populiarios psichinių įgūdžių pratybos, skirtos panaudoti ir intensyvinti natūralų miško gydomąjį poveikį.
<http://www.metsamieli.fi/Forestmind-fi/>
- The forest relationship in Finland – Santykiai su mišku Suomijoje – nematerialus kultūros paveldas !
https://wiki.aineetonkulttuuriperinto.fi/wiki/The_forest_relationship_in_Finland/

POREIKIAI

- Brandūs, įvairiarūšiai miškai, dideli miškų masyvai;
- Saugomų teritorijų apsauga atsisakant ūkinių miškų;
- Rekreacijai potencialių miškų nustatymas ir prijungimas prie saugomų teritorijų;
- Miškų apsauginės zonos aplink rekreacinius objektus, gyvenvietes;
- Miško ekologinės vertės ir ekologinio turizmo prioritetas;
- Sveikatingumo ir rekreacijos infrastruktūros plėtra ir finansavimas;
- Rekreacinio potencialo ir Miško sveikatos, ekologinės miškininkystės, gamtosaugos mokslo ir sociologinių tyrimų plėtra.

Lietuvos miškų Vizija

Lietuvos Miškas - vientisa ekologinė, socialinė ir ekonominė sistema, gyvas organizmas, užtikrinantis tvarų visų vietos gyventojų - žmonių, gyvūnijos, augalijos ir mikrorūšių sambūvį. **Lietuva - biologinės įvairovės sala, miško kultūros šalis, miško patirčių ir sveikatingumo turizmo centras Europoje.**

Šalies prioritetas ir Lietuvos vizitinė kortelė - miškų turizmas. **Lietuvos įvaizdis - klimato kurorto šalis, kurioje rekreacija vyksta visus metus. Rekreacinis miškų potencialas sutraukia nuo 1 iki 2 milijonų naujų turistų per metus.** Miškų ekonomika veikia kūrybinių industrijų pagrindu - valstybės lygmeniu skatinamas privataus verslo ir regioninių bendruomenių įsitraukimas į nemedieninę miško ekonomiką ir **pagrindinis paslaugų paketas formuojamas iš rekreacinio sveikatingumo ir turizmo potencialo.**

Siekiant darnios miškų plėtros bei apsaugos klimato kaitos akivaizdoje **Lietuvos miškingumas plečiamas iki 50 proc. šalies teritorijos** (aktyviai naudojamų žemės ūkio saskaita). Miškų naudojimas pasiskirsto tolygiai: **33 proc. skirta gamtai-biologinės įvairovės ir ekosistemos apsaugai, 33 proc. rekreacijai ir 33 proc. ūkiniams miškams**. Visa Lietuvoje vykdoma miškininkystė - etiška. Identifikuojami rekreacijai ir biologinei įvairovei vertingiausi rezerviniai ir kiti miškai ir prijungiami prie saugomų teritorijų, saugomų teritorijų tinklas plečiamas ir jungiamas į vientisus masyvus, nenutrūkstamą karkasą. **Saugomose teritorijose** ribojama medžioklė, taip pat vykdomi tik gamtotvarkos planai **atsisakant ūkinių miškų ir miškų teritorijoms aplink rekreacinius objektus, infrastruktūrą bei gyvenvietes suteikiamas apsaugos statusas** - draudžiama ūkinė medienos išgavimo veikla.

Miškų rekreacinis potencialas papildomas kultūriniu informacijos tinklu, atliekančiu svarbų atvykstančio ir vietinio turizmo pritraukimo funkciją. Miškų pagalba gaivinamos apleistos urbanizuotos, kaimiškos vietovių, vienkiamų ir degradavusios nenašaus žemės ūkio teritorijos. **Gyvenvietės prie miškų skiriamos gamtinio turizmo ir rekreacijos vystymui taip gaivinant regioninę ekonomiką, kuriant naujas žaliasias darbo vietas ir didinant šalies nemedieninės ekonomikos pajamas. Atliekamas sistemingas ekosisteminių paslaugų vertinimas ir rekreacinio ir sveikatingumo potencialo tyrimai.** Rengiami tyrimais pagrįstų didžiausią potencialą turinčių teritorijų rekreacinio išvystymo planai su prie miškų išplėta šiuolaikine architektūra ir infrastruktūra. Šalia miškų kuriamos turizmo bazės ir steigiami miško kurortai, miškuose įkurtos stovyklavietės, reguliuojama gamtinių teritorijų apkrova per reguliuojamą turizmą. **Rekreacinės miškų zonos zonuojamos atsižvelgiant į vietos sąlygas ir naudojimo prioritetus - aktyvaus turizmo, lėtojo turizmo, gydomojo turizmo zonos.**

Valstybė remia ir skatina miškininkų persikvalifikavimą, naujų specialistų rengimą, plėtoja ekologinį turizmą ir prisideda prie gydomųjų miško centrų, mokomųjų bazių ir rekreacinių miškų steigimo bei vystymo. Keliamas miškininkų prestižas - skatinant miškininkų, kaip gamtos mylėtojų, įvaizdžio ir veiklos kūrimą.

